

Mimari açıdan 2012...
Değişiklik, yenilik ve farklılıklar...
2013 ve sonrası için öngörüler-hedefler...

2012 için...

Bence son üç-beş yıl içinde ülkenin mimarlık dünyasında en şaşkınlık verici gelişme müdahale ölçeğinin önceki dönemlerle karşılaştırıldığında tasavvur ölçülerini aşacak kadar büyümüş olması.

Doğrusu mimarlık bir yıl kadar kısa bir zaman dilimi içinde kökten değişemeyecek kadar uzun soluklu bir uğraş gibi geliyor bana. Mesleki üretimin temposu ne kadar artmış olursa olsun, değişim dalgalarını üç veya beş yıllık süreçlerle değerlendirmek daha doğru olacak gibi görünüyor. Bence son üç-beş yıl içinde ülkenin mimarlık dünyasında en şaşkınlık verici gelişme müdahale ölçeğinin önceki dönemlerle karşılaştırıldığında tasavvur ölçülerini aşacak kadar büyümüş olması. Taksim Meydan Projesi, Yenikapı'da 1,5 milyon kişilik bir meydan, Bağdat Caddesi'nin neredeyse tümüyle yenilenmesi, kentlerin yıkılıp yeniden yapılması veya varolan kentlere tek hamlede bir kent daha eklenmesi gibi büyük ölçekli tasarımlar önceleri bizim dünyamızın çok uzağında idi. Nispeten genç olsam da bu ani değişiklik beni de zaman zaman oldukça şaşırtıyor. İyi tarafından bakarsak bu ölçek büyümesinin mimarların/tasarımcıların özgüvenlerini arttırmak için bir fırsat sunduğu söylenebilir; doğrusu ülkedeki mimarların da bu tür bir özgüven takviyesine ihtiyaçları ol-

12 MİMAR +1
Soruda
Başak AKKOYUNLU

Antakya Müze Otel

2013'e dair...

2013 ve sonraki birkaç yıl için bu bahsettiğim sürecin hızlanarak devam edeceğini öngörebiliriz. Daha uzun vadede neler olacağını tahmin etmek benim açımdan pek mümkün değil. Bunun nedeni biraz da sonraki 10-15 yılı (ki bu orta vade olarak değerlendirilebilir) belirleyecek olanın, bizim şimdi bu dönüşümü nasıl yönlendireceğimize bağlı olması.

duğunu ekleyebiliriz. Düşünsenize, başlı başına bir kent büyüklüğündeki alanlara, sayısı milyonlara varan kentlinin hayatına etki etme, büyük alanları şekillendirme imkanı sunuluyor size. Ancak bir o kadar da korkutucu bir durum bu. Ölçek bu denli büyüdüğünde, tasarımlar bu kadar köklü dönüşümler teklif etmeye başladığında gerçekle temasın kaybolması gibi bir tehlikeyle de karşılaşabiliyorsunuz. Son yıllar içinde bu tür büyük kentsel müdahaleleri gerçekleştiren projelerin bende bir tür korku ya da biraz yumuşatırsam endişe uyandırmasının nedeni bu sanırım. Zira müdahalenin ölçeği büyüdükçe hataların bedeli de büyük oluyor. Uzun vadede geniş kapsamlı kent alanlarına müdahale etmenin sorumluluğu da büyüktür.

Tabii ki bu söz ettiklerim için bizim mesleği ilgilendiren tarafı, bu nedenle de konunun geneline bakıldığında biraz naif bir pozisyonda kaldığım farkındayım. Ülkenin içinden geçtiği ve kentleri, yaşam biçimlerini, üretim ve tüketim tarzlarını değiştiren köklü bir dönüşüm söz konusu. Süreci değerlendirirken bunu mutlaka akılda tutmamız lazım. Konuyu böyle tarif edince pek çok aktör de sürece dahil oluyor ve kuşkusuz politik ve ekonomik iktidar sahipleri bu süreçte mimarlardan çok daha fazla belirleyici role sahip oluyorlar. Mimarın bu süreci olumlu yöne kanalizere edebilme şansı, bu belirttiğim aktörleri kendi vizyonuna inandırması ile mümkün olabilir.

2013 ve sonraki birkaç yıl için bu bahsettiğim sürecin hızlanarak devam edeceğini öngörebiliriz. Daha uzun vadede neler olacağını tahmin etmek benim açımdan pek mümkün değil. Bunun nedeni biraz da sonraki 10-15 yılı (ki bu orta vade olarak değerlendirilebilir) belirleyecek olanın, bizim şimdi bu dönüşümü nasıl yönlendireceğimize bağlı olması. Burada biz derken kastettiğim tabii ki sadece meslektaşlar değil, sürece dahil olan bütün aktörler. Birkaç yıla kadar büyük çaplı müdahalelerin ilk sonuçları kendini göstermeye başladığında sonraki dönemin de rengi olumlu ya da olumsuz yönde belirginlik kazanacaktır. Kendi açımdan işe bu sorumluluk duygusunu taşıyarak yaklaşmanın gerekli olduğunu ve zaten mesleki etik denilen şeyin de özünde bu tür bir yaklaşımdan ibaret olduğunu düşünüyorum. EAA olarak içinde yer aldığımız bütün projelerde pozisyonumuzu bu bağlamda belirlemeye gayret ediyoruz.

Çukurova Airport